

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Mfv.II.10.658/2008/3.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Nemeskéri-Kutlán Endre jogtanácsos által képviselt MÁV Magyar Államvasutak Zrt. (1062 Budapest, Andrássy út 73-75.) kérelmezőnek a Máthéné dr. Bertók Judit jogtanácsos által képviselt Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete Szolidaritás (1068 Budapest, Benczúr u. 41.) kérelmezett ellen sztrájk jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 7.Mpk.50.083/2008. szám alatt megindult a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 59.Mpkf.633.301/2008/2. számú végzésével befejezett perében a jogerős végzés ellen a kérelmező részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mpkf.633.301/2008/2. számú végzését hatályában fenntartja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a kérelmezettnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 7000 (hétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A kérelmezett a kérelmező vezérigazgatójához címzett 2008. január 7-én kelt levelében az Mt. 194. § (1) bekezdése alapján a kérelmező munkavállalóit érintő kollektív munkaügyi vitát kezdeményezett, amelynek a célját a következőképpen határozta meg: "Amennyiben a MÁV Cargo Zrt. eladásából származó vételárat a MÁV Zrt. megkapja, úgy ezen összegből a kifizetéstől számított 30 napon belül a társaság 2.5 havi akkori átlagkeresetnek megfelelő egyszeri kifizetést eszközöljön, a fizetés időpontjában a MÁV-Start Zrt.-nél a

Mfv.II.10.658/2008/3.szám

MÁV Trakcio Zrt.-nél, a MÁV GP Zrt.-nél, illetőleg a MÁV Zrt.-nél munkaviszonyban álló valamennyi munkavállalója számára."

Az egyeztető tárgyalások megkezdődtek, azonban nem vezettek eredményre, ezért a kérelmezett 2008. február 1. napján 03 órától sztrájkot tartott, amit 12 órakor felfüggesztett, majd február 4-én 03 órától határozatlan időre meghirdetett, és az eljárás ideje alatt, február 8-án felfüggesztett.

A kérelmező 2008. február 5-én érkeztetett keresetében a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (Sztv.) 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján a megtartott és a folyamatban lévő sztrájk jogellenességének megállapítását kérte, mivel a sztrájkkövetelés a 2007-2010. évekre kötött, kollektív szerződés erejű megállapodásnak minősülő Együttműködési Megállapodás megváltoztatására irányult.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 7.Mpk.50.083/2008/7. számú végzésében a kérelmező kérelmét elutasította.

A munkaügyi bíróság hangsúlyozta, hogy a nem peres eljárásban is érvényesül a kérelemhez kötöttség eljárásjogi alapelve. Erre figyelemmel a bíróságnak azokban a kérdésekben kellett a jogi álláspontját kialakítani, hogy a jogelőd MÁV Zrt. munkáltató és az öt reprezentatív szakszervezet között 2006. december 30-án megkötött négyéves Együttműködési Megállapodás kollektív szerződésnek minősül-e, a kérelmezett sztrájkkövetelése a megállapodás időbeli hatálya alá tartozik-e, illetőleg a sztrájkkövetelések kívül esnek-e a kollektív szerződéses megállapodáson.

A munkaügyi bíróság tényként állapította meg, hogy a jogutód munkáltató kollektív szerződésének időbeli hatálya 2008. december 31-éig tart. A 2006. december 31-án kötött Együttműködési Megállapodást, amely 2007-től 2010. évekre a MÁV Zrt. munkavállalóinak foglalkoztatásáról és bérezéséről szól, a felek a Megállapodás záró rendelkezései szerint kollektív szerződéses megállapodásnak tekintették, amelyet az azt aláíró felek csak egyezően kinyilvánított közös akarattal módosíthatnak, és a felmondására is a kollektív szerződés felmondására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a felmondás joga a hatályba lépést követő három évig nem gyakorolható. Ugyanakkor a bíróság megállapította, hogy a 2008.évre kötött bérmegállapodás a

Mfv.II.10.658/2008/3.szám

"Béren kívüli javadalmazások" címszó alatt nem említette a privatizációs bevételből származó juttatásokat, ezért az erre irányuló sztrájkkövetelés és sztrájk nem minősült jogellenesnek.

A kérelmező fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság az 59.Mpkf.633.301/2008/2. számú végzésében az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel a tényállást, és helytálló az arra alapított érdemi döntése is, azonban a döntés indokolását részben módosította és kiegészítette.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérően úgy ítélte meg, hogy a kérelmezettnek a privatizációs bevétellel összefüggő, nem meghatározott célú pénzkövetelése annak elnevezése, viszonyítási alapja és tartalma szerint nem minősülhet másnak, mint bérkövetelésnek, ami azonban nem ütközik az Együttműködési Megállapodásban foglaltakba.

A bíróság a 2007-2010. évekre szóló Együttműködési Megállapodást megvizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az csupán szándékokat megfogalmazó keretmegállapodás, amelyen belül a béremelkedés mértékéről és végrehajtásának módjáról a felek évente tárgyalnak és állapodnak meg. Bár a megállapodás kifejezetten rendelkezik arról, hogy a keresetnövelés mértékének meg kell haladnia az Országos Érdekegyeztetés Tanács által ajánlott bruttó átlagbér növekedési sávot, arról azonban már nem, hogy milyen mértékben, és annak milyen bevétel lehet a forrása. A keretmegállapodás négy évre előre nyilvánvalóan nem zárhatott ki előre nem ismert források alapján megfogalmazott igényeket, és egymagában nincs jelentősége annak, hogy a felek a privatizációs bevételek szétosztásában a Megállapodásban nem egyeztek meg. Ettől eltérő kérdés, hogy a munkavállaló a privatizációs bevételből jogszerűen igényelhet-e juttatást.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt a nem peres eljárásban is érvényesülő kérelemhez kötöttség elvére, melyre figyelemmel nem jogszabálysértő az az érdemi döntése, hogy a sztrájk az Sztv. 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján nem volt jogellenes.

Mfv.II.10.658/2008/3.szám

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Egyetértett a másodfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a kérelmezett által támasztott követelés bérkövetelés. Ugyanakkor álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévedett, amikor ezt a bérkövetelést nem találta a középtávú megállapodásba ütközőnek. Az ugyanis konkrét szabályokat tartalmaz a munkavállalók bérezésére vonatkozóan és a munkáltatóra akkor is kifejezett és egyértelmű kötelezettséget hárít, ha a megállapodást aláíró felek között nem jött létre éves bérmegállapodás, mert az OÉT által évente ajánlott bruttó átlagbér növekedési sáv középértékét a bérnövekedésnek akkor is meg kell haladnia. A munkáltató ezt a megállapodást annak tudatában kötötte meg az érdekképviselői szervekkel, hogy a bérrel és a béren kívüli juttatásokkal történő javadalmazásra rendelkezésre álló pénzeszközei nem korlátlanul állnak rendelkezésre. A privatizációs bevételből való kifizetés a felek közötti alapelvi szinten sem merült fel, ezért erre alapuló sztrájkkövetelés a megállapodás megváltoztatására irányult, mivel olyan többletmunkabér elérését célozza, amelyre a felek akarata nem terjedt ki. Minderre figyelemmel a korábban nem szabályozott jogcímen történő követelés érdekében kezdeményezett, illetőleg folytatott sztrájk jogellenesnek minősült.

A kérelmezett felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős végzés hatályában való fenntartását kérte, mivel a sztrájkkövetelés nem a felek közötti éves bérmegállapodás megváltoztatására, hanem új megállapodás megkötésére irányult, az pedig nem eredményezi a sztrájk jogellenességét, ha a kérelmezett által megfogalmazott követelések teljesítésére a kérelmezőnek nem állnak megfelelő anyagi erőforrások a rendelkezésére.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Mfv.II.10.658/2008/3.szám

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján jogszabálysértést nem tárt fel.

A kérelmező maga is egyetértett azzal a jogi állásponttal, hogy a kérelmezett sztrájkkövetelése, nevezetesen a privatizációs bevételből a munkavállalók részére 2.5 havi átlagkeresetnek megfelelő összeg kifizetésére irányuló követelés bérkövetelés.

A 2007-2010. évekre szóló kollektív szerződési megállapodásnak minősülő Együttműködési Megállapodás "Jövedelempolitika" cím alatti III. részében I. pont alatt az alapelvek körében egyértelműen akként rendelkezik, hogy a felek az éves béremelés mértékéről, végrehajtásának módjáról évente tárgyalnak és állapotodnak meg. Eszerint tehát az éves béremelés konkrét mértékének meghatározása az éves bértárgyalásokra tartozik. A középtávú megállapodás ebben a tekintetben csak az alsó határról rendelkezett, amikor megszabta, hogy a keresetnövelés mértékének meg kell haladnia az OÉP által ajánlott mértéket. A kérelmező munkáltató béremelési javaslata az utóbbi követelményeknek megfelelt, de ez nem zárta el a kérelmezett szakszervezetet a magasabb mértékű béremelés követelésétől, és nem irányult az Együttműködési Megállapodásban foglaltak megváltoztatására, mivel ezt a kérdést maga a megállapodás kifejezetten az éves bértárgyalásokra utalta.

Az Sztv. 1. § (1) bekezdése szerint a munkavállalókat a gazdasági és szociális érdekeik biztosítására - az e törvényben biztosított feltételek szerint - megilleti a sztrájk joga.

A törvény 3. § (1) bekezdése szerint jogellenes a sztrájk - többek között - a kollektív szerződésben rögzített megállapodás megváltoztatása érdekében a kollektív szerződés idejének hatálya alatt (Sztv. 3. § (1) bekezdés d) pont).

Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a jogerős végzés a kérelmezett sztrájkkövetelését és a Együttműködési Megállapodás rendelkezéseit helyesen értelmezve vonta le azt a következtetést, miszerint nem állapítható meg, hogy a sztrájkkövetelés a kollektív megállapodásnak tekintett középtávú Együttműködési Megállapodás megváltoztatására irányult, ezért az Sztv. 3. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak megsértése okából a sztrájk nem volt jogellenes.

Mfv.II.10.658/2008/3.szám

A fenti indoklásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság jogszabálysértés hiányában a jogerős végzést a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A kérelmező a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján az Itv. 50. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére köteles.

Budapest, 2009. november 11.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nagy

bíróági tisztviselő